

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 5 D. NUTARIMO
NR. 314 „DĖL TURTO AREŠTO AKTŲ REGISTRO REORGANIZAVIMO IR TURTO
AREŠTO AKTŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP-21-987) (TAIS Nr. 21-22464(2))

2021-08-06 Nr.NV-1889

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu siūlomas naujos redakcijos Turto arešto aktų registro nuostatų (toliau – Nuostatai) turinys yra pakankamai didelės apimties, todėl jo dėstymas turi būti nuosekliai ir aiškiai struktūrizuotas, tekstas dėstomas glaustai, logiškai ir aiškiai, o Nuostatuose vartojamos sąvokos ir terminai turi būti tikslūs ir derėti su jau galiojančių teisės aktų terminais. Todėl vadovaujantis aiškumo teisėkūroje ir teisėkūros sistemiškumo principais, siūlytina sisteminė Nuostatų struktūros (skyrių dėstymo, jų pavadinimų), Nuostatuose vartojamų sąvokų ir terminų peržiūra:
 - 1.1. Atsižvelgiant į tai, kad Turto arešto aktų registras tvarkomas, be kita ko, vadovaujantis ir Lietuvos Respublikos Turto arešto aktų registro įstatymu, Nuostatuose vartojamos sąvokos ir terminai turėtų derėti su minėtame įstatyme nustatytais sąvokomis ir terminais. Todėl Nuostatuose vartojami Turto arešto aktų registro (Nuostatų 3 punktas) ir Turto arešto aktų registro objekto (Nuostatų 14 punktas) apibrėžimai tikslintini, atsižvelgiant į Turto arešto aktų registro įstatymo 2 ir 6 straipsnius. Įvertinus tai, kad Turto arešto aktų registro įstatymo 6 straipsnyje turto arešto aktų registro *objektas* apibrėžiamas vienaskaitos forma, siekiant teisinio tikslumo ir tarpusavio teisės aktų suderinamumo siūlytina ir Nuostatuose vartoti analogišką formą. Šiame kontekste pastebėtina, kad Nuostatuose „Objekto“ sąvoka vartojama tiek vienaskaitos (pavyzdžiui, 31, 39, 40 punktai ir kt.), tiek daugiskaitos (pavyzdžiui, III ir IV skyriaus pavadinimai, Nuostatų 2, 14, 16 punktai) forma;
 - 1.2. Nuostatose vartojamą sąvoką „**Juridiniai asmenys**“ (7 punktas) siūlytina patikslinti, atsižvelgiant į Turto arešto aktų registro įstatymo 10 straipsnio 7 punktą, ir šią sąvoką išdėstyti punkte, kuriame apibrėžiamos kitos Nuostatose vartojamos sąvokos, atitinkamame (abėcėlės tvarka) papunktyje, o ne atskiriame punkte;

- 1.3. Projekto rengėjas, įvertinęs, kad praktikoje pasitaiko atvejų, kai skolininko įsipareigojimams įvykdyti areštuojamas kito asmens turtas, siūlo tikslinti Nuostatų 6.4 papunktyje apibrėžtą sąvoką „**Skolininkas**“, nustatant, kad „**Skolininkas** – asmuo, kurio prievolės ar galimos prievolės įvykdymas užtikrinamas areštuojant jo turtą *ir (arba) turtą, kuris nepriklauso jam asmeninės nuosavybės teise.*“. Toks sąvokos patikslinimas yra neaiškus arba galimai perteklinis. Pirmiausia pažymėtina, kad Nuostatuose yra įtvirtinta ne tik sąvoka „**Skolininkas**“, bet ir sąvoka „**Areštuoto turto savininkas**“, kuri ir vartojama tais atvejais, kai skolininko įsipareigojimams įvykdyti areštuojamas *kito asmens* turtas. Antra, siūlomas skolininko sąvokos apibrėžimas nėra aiškus, nes turtas skolininkui gali priklausyti ne tik asmeninės, bet ir bendrosios (jungtinės ir (arba) dalinės) nuosavybės teise; šiame kontekste pažymėtina, kad Nuostatuose yra įtvirtinta ir sąvoka „**Areštuoto turto bendraturčiai**“. Todėl siūlytina svarstyti, ar iš tiesų yra poreikis Nuostatuose tikslinti sąvoką „**Skolininkas**“, o esant tokiai būtinybei – tikslinti sąvokos apibrėžimą;
- 1.4. Nuostatuose vartojamas terminas „Registro duomenų rinkiniai (suvestinės)“ ne visuose Nuostatų punktuose ir papunkčiuose nurodomas visa apimtimi (pavyzdžiui, Nuostatų 12.7 papunktyje, 61, 66 punktuose nurodoma tik „Registro duomenų rinkiniai“). Siekiant išvengti dviprasmiškumų, siūlytina Nuostatų tekste vartojamus terminus netrumpinti;
- 1.5. Nuostatų 71 punkte (taip pat ir 12.9, 46.2 papunkčiuose) nurodytą terminą „duomenų *subjektų* teisės“, siūlytina tikslinti pagal Reglamentą (ES) 2016/679, kuriame nurodytos „duomenų *subjekto* teisės“. Taip pat pagal Reglamentą (ES) 2016/679 siūlytina patikslinti ir Nuostatų 72 punktą, nurodant, kad trečiosioms šalims arba tarptautinėms organizacijoms duomenys *perduodami* laikantis Reglamento (ES) 2016/679 V skyriuje nustatytų asmens duomenų perdavimo sąlygų;
- 1.6. Siekiant teisinio aiškumo ir tinkamo Nuostatų taikymo praktikoje siūlytina itin didelės apimties (5 lapų) Nuostatų IV skyrių „Registro objektų registravimas“ išskaidyti į skirsnius (arba mažesnius skyrius) ir juose atskirai nustatyti, pavyzdžiui, Registro duomenų teikėjus, jų teises ir pareigas; Registro objektų įregistravimo tvarką ir terminus; Registro arešto aktų išregistravimo tvarką ir terminus; Duomenų keitimo tvarką ir terminus; Atsisakymo įregistruoti turto arešto aktą (jo pakeitimus) ir jį išregistruoti sąlygas ir pan.;
- 1.7. Dėl teisės akto nuoseklumo siūlytina Nuostatų VI skyriaus „Sąveika su kitais registrais ir valstybės informacinėmis sistemomis“ 53 punkte nurodytą duomenų tvarkymo tikslą nurodyti III skyriuje „Registro objektai ir jų duomenys“, o Nuostatų VI skyriuje reglamentuoti tik Registro sąveiką su kitais registrais ir valstybės informacinėmis sistemomis. Svarstyti, ar Nuostatų VI skyriaus 55 punkte tikslinga nurodyti konkrečius

registrus (Nuostatuose nurodytus skauteliuose), kuriems Registro tvarkytojas perduoda duomenis (atkreiptinas dėmesys, kad kilnojamojo turto registras neegzistuoja);

- 1.8. Įvertinus pirmiau 1.1, 1.7. papunkčiuose nurodytus siūlymus svarstyti, ar neturėtų būti tikslinami III ir VI skyrių pavadinimai, atitinkamai nurodant „Registro objektas ir duomenys“ ir „Registro sąveika su kitais registrais ir valstybės informacinėmis sistemomis“;
- 1.9. Neaiški arba galimai perteklinė yra Nuostatų 24.7 papunktyje nurodyto Lietuvos Respublikos Mokesčių administravimo įstatymo 101 straipsnio kontekste nuostata „*ir kartu su turto areštu aktu nėra pateikiamas antstolio motyvuotas patvarkymas.*“;
- 1.10. Dėl teisinio aiškumo siūlytina patikrinti Nuostatų 41, 48 punktus, atitinkamai nurodant, kuriuose konkrečiai Nuostatų punktuose nustatytos juose minimos tvarkos;
- 1.11. Atsižvelgiant į Projekto rengėjo siūlymą tikslinti Registre tvarkomus skolininko ir areštuoto turto savininko ar bendraturčių (fizinio asmens) duomenis, be kita ko, nurodant „*<...ir užsienio valstybę, kuri asmeniui išdavė asmens dokumentą*“, svarstyti, ar dėl teisinio sistemiškumo netikslinga būtų analogišką reikalavimą nustatyti ir Registre tvarkomiems kreditoriaus (fizinio asmens) duomenims (Nuostatų 15.7 papunktis);
- 1.12. Tikslintina Nuostatų 15 punkto 1 papunkčio numeraciją (neteisingai nurodyta 1.15);
- 1.13. Tikslintina Nuostatų 35.1 papunkčio teiginio dalis <...jeigu antstolis, priėmęs nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, Registrui nepateikia patvarkymo priimti nutartį vykdyti.“, po žodžio „*taikymo*“ įrašant žodį „*vykdymo*“, nes iš pateiktos formuluotės gali susidaryti įspūdis, kad antstolis gali priimti nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo;
- 1.14. Nuostatų 65 punkte neteisingai nurodyta, kad atlyginimo dydis už Registre atliktų paieškų išsklotinę apskaičiuojamas Nuostatų 51 punkte nustatyta tvarka, nes Nuostatų 51 punkte tokia tvarka nenustatyta. Todėl šis punktas tikslintinas.
2. Atlikus sisteminę Nuostatų skyrių išdėstymo, Nuostatuose vartojamų sąvokų ir terminų peržiūrą Projektas turi būti patikslintas, kartu keičiant Projekto skyrių, punktų ir papunkčių numeraciją.

Teisės grupės vyriausioji specialistė

Lilija Žvirblytė